

2. cvičení - Posloupnosti funkcí 2

<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/vyuka.php>, kuncova@karlin.mff.cuni.cz

Teorie

Věta 1 (Charakterizace stejnoměrné konvergence). Nechť $M \subset \mathbb{R}$ je interval a $f, f_n : M \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$, jsou funkce. Pak

$$f_n \rightrightarrows f$$

právě tehdy, když

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sup\{|f_n(x) - f(x)| : x \in M\} = 0.$$

Věta 2 (Stejnoměrná konvergence a spojitost.). Nechť $M \subset \mathbb{R}$ je interval a $f, f_n : M \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$, kde f_n jsou **spojité** funkce. Nechť navíc $f_n \xrightarrow{\text{loc}} f$ na M . Pak f je také **spojitá** na M .

Věta 3 (Charakterizace lokálně stejnoměrné konvergence na intervalu.). Nechť $(a, b) \subset \mathbb{R}$ je interval (i neomezený) a $f_n : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$, jsou funkce. Pak $\{f_n\}$ konverguje lokálně stejnoměrně na (a, b) právě tehdy, když $\{f_n\}$ konverguje stejnoměrně na každém intervalu $[c, d] \subset (a, b)$.

Věta 4 (Moore-Osgood). Nechť $(a, b) \subset \mathbb{R}$ je interval a $f, f_n : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$, jsou funkce. Nechť navíc

1. $\exists r > 0: f_n \rightrightarrows f$ na $B(x_0, r) \setminus \{x_0\}$,
2. $\forall n \in \mathbb{N} \exists a_n: \lim_{x \rightarrow x_0} f_n(x) = a_n$.

Pak existují vlastní limity $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ a $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$ a jsou si rovny.

Algoritmus

1. Určíme **bodovou** limitu. Určíme i **interval** I , kde posloupnost konverguje.
2. Vyšetříme, zda posloupnost **stejnoměrně konverguje** na celém I .
  - (a) Zkusíme **supremový test** na stejnoměrnou konvergenci (na celém I).
  - (b) Zkusíme konvergenci **vyvrátit**.
    - i. Nespojitá f .
    - ii. Moore-Osgood.
3. Pakliže funkce **nekonverguje** na celém I :
  - (a) Identifikujeme **problematické body**. Zafixujeme interval $[a, b]$ tak, aby obsahoval problematické body, a zkusíme **vyvrátit** konvergenci.
  - (b) Zkusíme určit **lokálně stejnoměrnou konvergenci**. Zafixujeme interval $[a, b]$, který **neobsahuje** probl. body a **vyšetříme konvergenci**.
4. Napíšeme **závěr**.

Příklady

<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~pick/analyza.pdf>
<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~bouchala/Vyuka/MFF-NMMA201-1819/Cv08%20-%20Stejnom%C4%9brn%C3%A1%20konvergencie%20II%20-%20posloupnosti%20funkc%C3%AD%20ad%202.pdf>

1. Vyšetřete konvergenci funkcí – najděte **bodovou** limitu, vyšetřete **stejnoměrnou** a **lokálně** stejnoměrnou konvergenci. Není-li řečeno jinak, vyšetřujte na $\mathbb{R}$.

(a) $f_n(x) = e^{n(x-1)}$ na $(0, 1)$	(e) $\heartsuit f_n(x) = \sqrt{x^2 + \frac{1}{n^2}}$
(b) $\clubsuit f_n(x) = \frac{nx}{1+n+x}$ na $(0, \infty)$	(f) $\clubsuit f_n(x) = n \left(\sqrt{x + \frac{1}{n}} - \sqrt{x} \right)$ na $(0, \infty)$
(c) $\clubsuit f_n(x) = \frac{\log(nx)}{n}$ na $(0, \infty)$	(g) $f_n(x) = \sqrt{x} n^{-\sqrt{x}} \log n$ na $[0, \infty)$
(d) $f_n(x) = \frac{x}{n} \log \frac{x}{n}$ na $(0, \infty)$	(h) $\clubsuit f_n(x) = \sqrt[n]{x^n + 3^n}$ na $[0, \infty)$

Zkouškové příklady

2. Vyšetřete konvergenci funkcí – najděte **bodovou** limitu, vyšetřete **stejnoměrnou** a **lokálně** stejnoměrnou konvergenci. Není-li řečeno jinak, vyšetřujte na $\mathbb{R}$.

(a) $f_n(x) = n \arctan \frac{x}{n}$	(d) $f_n(x) = e^{\frac{ x -n}{ x +n}} + e^{-\frac{ x -n}{ x +n}}$
(b) $f_n(x) = \left \cos \frac{x}{n} \right ^n$	(e) $f_n(x) = \frac{e^{\frac{\sqrt{x}}{n}} - 1}{\tan(\frac{1}{n})}, [0, \infty)$
(c) $f_n(x) = \frac{x+n}{\sqrt{x^2+n^2}}$	(f) $f_n(x) = \frac{\log(1 + \frac{x^2}{\sqrt{n}})}{\sqrt{n+3} - \sqrt{n}}$

Bonus

Věta 5. Nechť (a, b) je **omezený** interval, $f_n : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$. Nechť

- (a) f_n mají vlastní derivaci na (a, b) ,
- (b) existuje $x_0 \in (a, b)$ takové, že $\{f_n(x_0)\}$ konverguje,
- (c) $\{f'_n\}$ konverguje stejnoměrně na (a, b) .

Pak existuje funkce f taková, že $f_n \rightrightarrows f$ na (a, b) , f má vlastní derivaci na (a, b) a platí $f'_n \rightrightarrows f'$ na (a, b) .

3. Nechť $f_n = \frac{1}{n} \arctan(x^n)$ na $(0, \infty)$. Ukažte, že f_n konverguje stejnoměrně k jisté f , ale není pravda, že $f'_n \rightrightarrows f'$.
4. Nechť $f_n = \sin \frac{x}{n^2}$. Najděte bodovou limitu, ověřte (lokálně) stejnoměrnou konvergenci. Najděte derivace a ověřte předpoklady Věty o derivacích. Ukažte, že závěry věty platí.

Věta 6. Nechť (a, b) je **omezený** interval, $f_n \rightrightarrows f$ na $[a, b]$ a $f_n \in \mathcal{C}([a, b])$. Pak

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_a^b f_n = \int_a^b f.$$

5. Nechť f_n je definována takto: $f_n(0) = \frac{1}{n}$, mimo interval $[-n, n]$ je konstantně nulová a na intervalu $[-n, n]$ je dodefinována lineárně. Načrtněte první 3 funkce (vyjdou takové špičaté kopečky). Ověřte, zda $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{-\infty}^{\infty} f_n = \int_{-\infty}^{\infty} \lim_{n \rightarrow \infty} f_n$ nebo ne. Pak ověřte předpoklady věty nebo najděte předpoklad, který není splněný.

(1b) na $[a, b]$ je $\frac{1+x}{x^2+x} > \frac{b}{b+a}$	(1c) logaritmické býti záporný)	(1e) $A^2 - B^2 = (A - B)(A + B)$, pak odhady
(1f) $A^2 - B^2 = (A - B)(A + B)$, pak odhady	(1h) 2 polickati, rozdělte na intervaly $[0, 3], [3, \infty)$	